BIBLIOGRAPHIA

Als de schaduwen langer worden. Psychologische perspectieven op ouder worden en oud zijn. Alfons Marcoen, Ria Grommen & Nancy Van Ranst (Red.). Uitgeverij LannooCampus. ISBN 978 90 209 6719 7 - Prijs : 34,95 EUR

Een Nederlansde televisiezender (VPRO) biedt een drie uren durende programma onder de titel "Wat doen we met onze ouders?" Volwassen dochters en zonen praten met en zorgen voor hun bejaarde moeder en vader, helpen hun overvraagde moeder die aan het einde van haar krachten is hun demente vader naar een verzorgingsinstelling brengen, of worstelen met de imperatieven van hun cultuur om voor hun ouders te zorgen, wat niet meer spoort met hun moderne levensomstandigheden. (uit 'Als schaduwen langer worden', pg.15)

Alle statistieken wijzen erop dat we langer leven. Maar niet alleen wordt de groep 'ouderen' omvangrijker, ook de levensvisie en de levenswijze van de ouder wordenden wijzigt. Bijvoorbeeld iemand van 70 jaar voelt zich tegenwoordig nog geen 'bejaarde en wenst ook niet als zodanig behandeld te worden. Het is dus tijd voor een grondige studie van alle aspecten van het ouder worden en het oud zijn. Daarom dit boek.
Het geeft een, vanuit de wetenschappelijke psychologie onderbouwd, volledig overzicht van de belangrijkste actuele inzichten in verband met de ouder wordende mens. Specifiek is daarbij de aandacht, doorheen het hele boek, voor de individuele oudere in zijn context, de verschillen tussen ouderen, het belang van de kijk op zichzelf en het leven. Er is ook bijzondere aandacht voor het 'mooi' oud kunnen worden.
Het boek is zo geschreven dat de lezer zich er makkelijk kan in herkennen. Het is ook zeer geschikt is als handboek voor al wie met ouderen, professioneel of op vrijwillige basis, omgaat en voor studenten in het hoger onderwijs.
Afons Marcoen is emeritus-hoogleraar ontwikkelingspsychologie van de K.U.Leuven.
Ria Grommen en Nancy Van Ranst zijn doctor in de psychologie. Zij doceren allen aan het Hoger instituut voor Gezinswetenschappen in Brussel.
Met medewerking van: Nan L. Stevens (Raboud Universiteit Nijmegen en Vrije Universiteit Amsterdam), Nele Van Den Noortgate (Universiteit Gent), Luc Van de Ven (K.U.Leuven), Paul Verhaeghen (Syracuse University, USA) en Danny Verstraeten (H.I.G. Brussel).

Brandde ons hart niet ? Op zoek naar spiritualiteit voor vandaag. Rene Stockman.2006. 290 bladzijden. Formaat 22 x 14.5 cm. Uitgever Davidsfonds – Leuven. ISBN 90-5826-404-1

De bekende auteur en tevens boeiende spreker broeder dr. Rene Stockman is algemeen overste van de Broeders van Liefde, organisatie die zich sedert meer dan 200 jaar, samen met de Zusters van Liefdevn Jezus en Maria, inzet voor de verpleging van geesteszieken. Door zijn functie is Rene Stockman, wereldwijd goed geinformeerd over de noden van deze patienten.
In een eerste deel ontleedt de auteur op een haast didactische wijze en steunend op bijbelse teksten, het begrip spititualiteit en in het bijzonder de zingeving vanuit christelijk perspectief en de zoektocht naar God, met een nadruk op een liefdevolle en barmhartige grondhouding.
In een twede deel, onder de hoofding "Bronnen van Spiritualiteit" , beschrijft hij, naast het belang van de Lectio Divina, een aantal universele figuren uit de kerkgeschiedenis, zoals Augustinus en Bernardus van Clairvaux, ook figuren uit de opvoeding en de zorgverlening met ook nog aandacht voor Vlaamse zaligen en dienaren Gods, als voorbeeld Pater Damiaan.
Dit vlot lezend boek kan een aansporing betekenen in onze zoektocht - "de lange reis naar binnen" - naar zingeving en een glukkig leven.

R. Lenaerts

Angst beheersen met aandacht. Een praktische gids voor het beheersen van angst, fobieën en paniek. Jeffrey Brantley. Uitgeverij Nieuwezijds. ISBN 978 90 5712 193 7 | 19.50 EUR.
Angst beheersen met aandacht is bedoeld voor iedereen die minder te lijden wil hebben onder angst, stress, piekeren, fobieën of paniek. Het biedt een aandachtstrainingsprogramma waarmee je je angst- en paniekgevoelens onder controle zult krijgen, rust en kalmte zult vinden, en bewust het hier en nu kunt beleven zonder direct te oordelen.
De oefeningen voor meditatie, stressvermindering en ontspanning in dit boek zijn gebaseerd op aandachtgerichtheid (mindfulness), een ontvankelijke, niet-oordelende bewustheid van het moment zelf. Door

middel van de in dit boek gepresenteerde benadering van aandachtgerichte stress-vermindering schakel je je angstgevoelens niet zozeer uit, maar raak je ermee vertrouwd door je ervan bewust te worden. De oefeningen zijn gemakkelijk te leren en kunnen onder-deeel van of een aanvulling op andere therapiën zijn, zoals cognitieve gedragstherapie.
Angst beheersen met aandacht is een praktisch en toegankelijk boek met effectieve aanwijzingen om de balans in je leven te herstellen. Of je nu met grote of kleine angsten, zorgen of spanningen te kampen hebt, je hoeft je er niet door te laten afremmen. Wel zul je merken dat het 'volume' mettertijd aanzienlijk kan afnemen.
Dr.Jeffrey Brantley is verbonden aan Duke University in North Carolina, waar hij het Mindfulness-based Stress Reduction Program heeft opgezet. Hij heeft jarenlange ervaring in het werken met mensen met chronische angst en stress.

———

Le corps restitué. Médecine, éthique et convictions, Ravez Laurent, Tilman Chantal (éds), 192 pages, 155x235, ISBN: 2-87037-521-2, Collection Epistémologie et éthique du vivant, 5 - Prix de vente: 21 euros.

On interprète assez souvent le succès actuel des médecines parallèles comme une réaction à une double insatisfaction que la médecine scientifique laisse au patient dans nos sociétés occidentales. D'une part, la difficulté d'être entendu comme sujet dans sa maladie, comme une personne globale affectée dans la totalité de son être, dans le sens qu'elle donne à sa vie, à ses relations, etc. Et d'autre part, la difficulté d'être appréhendé d'une manière unitaire par le médecin, corps et esprit réunis.

Les différents auteurs de cet ouvrage, qu'ils soient théologiens, philosophes, médecins ou historiens de la médecine, ont tous pris au sérieux ces appels à dépasser ce que l'on peut appeler les impasses de la biomédecine en proposant, selon différentes inspirations, une anthropologie renouvelée du corps humain.
En particulier, s'il s'agit de faire droit aux convictions du patient et du professionnel de santé, à quelles conditions - épistémologiques mais aussi politiques - un dialogue entre l'Eglise et la science peut-il s'avérer légitime et fécond? Que peuvent nous apprendre les écrits hippocratiques et les textes bibliques pour construire une autre représentation du corps humain et de la maladie? Le modèle des soins palliatifs ne pourrait-il pas fournir à la biomédecine un nouveau paradigme de prise en charge du patient où celui-ci reste un sujet, capable de relation, une personne jusqu'au bout?

Point fort: une réflexion croisée entre foi et sciences, qui a ceci d'original qu'elle met l'accent sur l'approche du corps, via la médecine, pour structurer la réflexion.

Sommaire
- Église et théologie dans le dialogue politique sur les questions éthiques - Ignace Berten
- Église er science – Jean-Michel Maldamé
- Faut-il suivre l'étoile? Portée et limites de la théologie naturelle - Dominique Lambert
- « Et le verbe s'est fait chair». Pour une théologie de la juste proximité - José Reding - Corps souffrant, corps parlant dans la Bible - Françoise Mies
- Éthique et sagesse dans la pensée hippocratique - Raphaël Célis
- Les trois mouvements incarnés de l'existence humaine. Une lecture de Jan Patocka Nathalie Frogneux
- Convictions et pratiques du soin. Soigner et accompagner la personne gravement malade - Marie-Sylvie Richard

Auteurs:
Les auteurs, belges, suisses et français, sont théologiens, philosophes, médecins, historiens de la médecine.
- Chantal Tilmans-Cabiaux, Docteur en sciences biologiques
- Laurent Ravez, chargé de cours en Faculté des Sciences et de Médecine des Fundp, directeur du Centre Interdisciplinaire Droit, Éthique et Sciences de la Santé
- Ignace Berten, Dominicain, théologien, directeur adjoint de l'association dominicaine Espaces Spiritualités, Cultures et Société d'Europe, Bruxelles
- Jean-Michel Maldamé, Dominicain, théologien, Professeur à l'Université Catholique de Toulouse
- Dominique Lambert, Philosophe et physicien, directeur du département Sciences, Philosophies et Sociétés des Fundp
- José Reding, théologien, Professeur de théologie à l'Ud, Fusl, Ichec
- Françoise Mies, chercheur FNRS aux Fundp - Raphaël Célis, Professeur à l'Université de Lausanne
- Nathalie Frogneux, Professeur à l'Institut supérieur de philosophie de l'UcI
- Marie-Sylvie Richard, Docteur en médecine, Professeur au Centre Sèvres et à l'Université Dauphine à Paris